

Tadeusz Klimski

"Świdnickie Studia Teologiczne" 1(2004) : nowe czasopismo naukowe wyrazem intelektualnego obrazu nowej Diecezji Świdnickiej

---

Studia Philosophiae Christianae 41/2, 197-199

2005

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

RECENZJE

Świdnickie Studia Teologiczne 1(2004)1, ss. 418.
Nowe czasopismo naukowe wyrazem intelektualnego obrazu
nowej Diecezji Świdnickiej.

Nauka polska otrzymuje z nadzieją nowe czasopismo: *Świdnickie Studia Teologiczne*, którego inauguracyjny numer poświęcony pierwszemu Biskupowi Świdnickiemu wydany został z okazji święceń biskupich oraz podwójnego jubileuszu: 35 rocznicy święceń kapłańskich i 60 rocznicy urodzin ks. bpa prof. dra hab. Ignacego Deca.

Czasopismo jest wydane przez Świdnicką Sekcję Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu i Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Świdnickiej. Stanowi to zarazem cenną kontynuację trwających od wielu lat naukowych badań teologicznych i filozoficznych prowadzonych w Papieskim Wydziale Filozoficznym we Wrocławiu, jak i otwiera możliwość prezentacji nowych badań.

Zamieszczone w pierwszym, a tym samym wyjątkowym numerze *Studiów* teksty zostały zestawione w trzy części. Te, które stanowią pierwszą z nich, mają szczególny charakter ze względu na osobiste odniesienia autorów do Osoby Jubilata. I tak prof. T. Luty ukazuje wieloletni udział Jubilata w tworzeniu naukowego środowiska wrocławskiego. Naukową działalność przedstawia artykuł ks. prof. S. Kowalczyka. Ks. bp I. Dec jako profesor, nauczyciel akademicki, wyrażający swoją aktywność w tworzeniu kultury naukowej, katolickiej, a także oddziałujący na tworzenie wspólnot, szczególnie Kościoła, staje się w sposób oczywisty miarą i nadzieją na twórczy rozwój badań naukowych w zakresie filozofii, teologii i szeroko rozumianej humanistyki. W zamieszczonym biogramie i laudacjach jawi się ks. Biskup jako osoba niezwyklej skromności i wielkiej pracowitości.

tości. Zamieszczona tu bibliografia dzieł liczy 64 strony obejmujące ponad 1200 pozycji publikacji, kilkaset recenzji prac dyplomowych, doktorskich, itp. A przecież na co dzień nie tylko pisarstwo jest dziełem Jubilata.

W drugiej, filozoficznej części *Studiów* spotykamy teksty wybitnych profesorów, takich jak M. Gogacz, o. M. A. Krąpiec, s. Z. J. Zdybicka, którzy od kilku dziesiątków lat wyznaczają polski kształt filozofii, zachowujący realistyczne spojrzenie na rzeczywistość. Ich artykuły poruszają centralne zagadnienia filozoficzne, takie jak miejsce i rola filozofii w kulturze, a zwłaszcza metafizyki odkrywającej rzeczywistość i pozwalającej w osobach i ich relacjach, przede wszystkim z Bogiem, widzieć najważniejsze obszary rzeczywistości (M. Gogacz).

Zagadnienie moralności i etyk przedstawia o. M. A. Krąpiec. Moralność jest jedna i ogólnoludzka. Powinna wyrażać ludzkie działania będące spełnianiem dobra. Sposoby konkretnego spełniania dobra są przedmiotem etyki. Rozumienie moralności jest związane z rozumieniem człowieka, który powoduje osobowe działania (s. 145) Szczególny wpływ na powstanie ludzkiego działania ma akt decyzji łączący w jedno akty poznawcze i wybór woli (s. 154). Autor artykułu przedstawia etykę klasyczną, chrześcijańską oraz ukazuje specyfikę etyk deontologicznych, które akcentują formalną normę postępowania (Kant), pozwalają na jej wypełnianie bieżącą treścią, np. przez prawo wskazujące na konkretne cele (s. 160). Autor przestrzega przed pomieszaniem zagadnień sposobu życia (nazywanego moralnym) ludzi z teoriami takiego życia. Podkreśla, że tylko etyka chrześcijańska uwzględnia „wszystkie czynniki stanowiące o moralności” (s. 161).

Podjmując zagadnienie religii i techniki jako dwóch składników każdej kultury, s. Z. J. Zdybicka podkreśla najpierw transcendentny wobec świata charakter religii wiążącej człowieka z Bogiem oraz, że nadaje ona życiu sens, ostateczny cel i drogę jego osiągnięcia. „Religia to «wymiar sensu i wartości», który nadając sens człowiekowi, nadaje go światu i całej ludzkiej kulturze” (s. 163). Technika to umiejętność wytwarzania, która służy człowiekowi, ale przy braku podporządkowania się wartościom prawdy, dobra, piękna i świętości technologie mogą wpływać na degenerację kultury. Artykuł kończy się zasadnym stwierdzeniem, że religia i moralność chronią człowieczeństwo.

Zagadnienie doświadczenia człowieka w antropologii filozoficznej Karola Wojtyły przedstawia ks. Zdzisław Pawlak. Autor wskazuje, że człowiek stanowi jedno z najważniejszych zagadnień, które znajduje się w centrum refleksji, wypowiedzi i działań podejmowanych przez filozofa a następnie papieża Jana Pawła II. Dla budowania filozofii człowieka i osoby doświadczenie stanowi punkt wyjścia. Nie można jednak doświadczenia ograniczyć tylko do empirycznego wymiaru, dlatego K. Wojtyła doświadczenie widzi nie tylko w „chwilowym zjawisku zmysłowym”, lecz i sam człowiek musi być wzięty w ramach tego jednego, konkretnego i wszystkich innych doświadczeń, w których ujawnia się człowiek (s. 179). Ks. Z. Pawlak uwyrażnia, że nie z powierzchownych jakości można poznać człowieka, lecz z jego działań świadomych, z czynu. Tak rozumiane doświadczenie stoi u podstaw filozofii człowieka, osoby i etyki, a sam człowiek jest podmiotem i przedmiotem poznania. (s. 180, 189) Przedstawione analizy ukazują interesujący efekt filozofii K. Wojtyły, który zsyntetyzował arystotelesowsko-tomistyczny nurt filozofii europejskiej z nowożytną filozofią świadomości.

Filozoficzną część *Studiów* dopełniają atykuły o egzystencjalno-analitycznej koncepcji intencjonalności ks. Mariana Wolickiego; na temat sporu o sens życia we współczesnej filozofii ks. Janusza Czarnego; oraz Jana Wadowskiego o informacjonizmie, technokratyzmie, globalizacji – demokracji wirtualnej czy manipulacji.

Trzecia część *Studiów* obejmuje 14 artykułów poruszających zagadnienia teologiczne, doktrynalne, prawnicze, historyczne i duszpasterskie, które, podobnie jak filozoficzne, są intelektualną emanacją środowiska naukowego związanego ze świdnickim Wyższym Seminarium Duchownym.

Całość pierwszego numeru *Świdnickich Studiów Teologicznych* zawiera ważne zagadnienia ukazujące umiejętne połączenie problematyki uniwersalnej z wiedzą oraz doświadczenia i tradycję kultu chrześcijańskiego śląskiego regionu. Z radością należy powitać nowe czasopismo w gronie naukowych periodyków filozoficznych i teologicznych, a nie wykluczone, że otwierające swoje łamy na szerszą problematykę humanistyczną.